

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Olgy Stránské a soudců Mgr. Ing. Petra Šuránka a JUDr. Věry Šimůnkové v právní věci žalobce **E. J.**, bytem x, zastoupeného Mgr. Alenou Raisovou, advokátkou se sídlem Krhanická 7, 142 00 Praha 4, proti žalovanému **Krajskému úřadu Středočeského kraje**, odbor dopravy, se sídlem Zborovská 11, 150 21 Praha 5, za účasti osob zúčastněných na řízení **1)** Ing. P. S., PhD., bytem x a **2)** Střelecký klub Praporec, se sídlem Hajní 1365, 198 00 Praha 9, oba zastoupeni JUDr. Janem Langmeierem, advokátem se sídlem Na Bělidle 997, 150 00 Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 1. 2014, č. j. 105729/2013/KUSK-DOP/Pik, o účelové komunikaci,

t a k t o :

- I.** Rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 1. 2014, č. j. 105729/2013/KUSK-DOP/Pik a rozhodnutí Obecního úřadu Skorkov ze dne 24. 6. 2013, č. j. 106/177/198-1/2013, **se z r u š u j í** a věc **se v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaný **je p o v i n e n** zaplatit žalobci do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku na náhradě nákladů řízení částku 19 456, - Kč, a to k rukám jeho právní zástupkyně, **Mgr. Aleny Raisové**, advokátky.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se domáhal zrušení výše označených rozhodnutí správních orgánů. Uvedl, že návrhem ze dne 17. 4. 2013 požádal o deklaraci charakteru komunikace umístěné na pozemku parc. č. x v k. ú. Otradovice a obci Skorkov tak, že je veřejně přístupnou účelovou

komunikací ve smyslu ustanovení § 7 odst. 1 zák. č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. Obecní úřad Skorkov v rozhodnutí ze dne 24. 6. 2013, č. j. 106/177/198-1/2013, konstatoval, že na předmětném pozemku „*není veřejně přístupná pozemní komunikace*“. Rozhodnutí odůvodnil správní orgán 1. stupně tím, že předmětný pozemek byl vždy lesním pozemkem, na který byl ze zákona vjezd zakázán a žalobce má k nemovitostem ve svém vlastnictví přístup prostřednictvím věcného břemene k pozemku par. č. x v k. ú. Stará Boleslav. Proti rozhodnutí správního orgánu 1. stupně podal žalobce odvolání, o kterém rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 7. 1. 2014. Odvolací orgán napadené rozhodnutí změnil a vyslovil, že předmětný pozemek „*neslouží jako veřejně přístupná účelová komunikace podle § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích*“.

Žalobce dále uvedl, že je vlastníkem pozemku parc. č. x, v k. ú. Otradovice, na kterém je umístěna nemovitost v jeho vlastnictví čp. x určená k trvalému bydlení. Dále je vlastníkem pozemků parc. č. xx v k. ú. Stará Boleslav. Předmětný pozemek parc. č. x v k. ú. Otradovice je jedinou přístupovou komunikací k nemovitostem v jeho vlastnictví. Ve stejné situaci jsou rovněž vlastníci dalších nemovitostí bezprostředně sousedících s tímto pozemkem. Vzhledem k tomu, že k jeho pozemkům nebyl přístup, došlo k uzavření smlouvy o zřízení služebnosti chůze a cesty vozové dne 9. 12. 1940. Tato služebnost byla zřízena na dobu určitou, konkrétně do doby, nežli bude k jeho pozemkům zřízen jiný přístup. Ke zřízení jiného přístupu došlo v dobách kolektivizace a byla k němu využita stará lesní cesta umístěná na pozemku parc. č. x k. ú. Otradovice. Z uvedeného vyplývá, že popsaná služebnost zanikla. Komunikace umístěná na pozemku parc. č. x je tak jedinou přístupovou cestou nejen k pozemkům v jeho vlastnictví, ale i k pozemkům bezprostředně sousedícím. Dotčená komunikace sloužila a byla po mnoho let jedinou přístupovou komunikací nejen k pozemkům žalobce, ale i k dalším pozemkům, a to nejen soukromým, vždy pro širokou veřejnost a bez omezení. Hovoří-li žalobce o jediné přístupové komunikaci, má tím na mysli přístupovou komunikaci pro použití vozidel, neboť pěšky se lze na všechny dotčené pozemky dostat ze státních komunikací asi 2 kilometrovou oklikou přes les, nebo 0,3 km zkratkou přes oseté pole. Komunikace umístěná na pozemku parc. č. x v k. ú. Otradovice je jedinou, která ústí na další pozemní komunikaci – silnici II. třídy č. 610. Jiný přístup motorovým vozidlem k žádnému ze zmíněných pozemků neexistuje. Kupní smlouvou ze dne 23. 11. 2011 převedly Lesy ČR vlastnické právo k předmětnému pozemku na Ing. P. S.. Ačkoli je nabyvateli pozemku známo, že předmětný pozemek je využíván jako veřejně přístupná účelová komunikace, rozhodl se ignorovat jak faktický, tak právní stav.

Žalobce především namítl, že správní orgány chybně dovodily, že má ke svému pozemku přístup skrze věcné břemeno přes pozemek parc. č. x, jelikož toto věcné břemeno zaniklo před cca padesáti lety a žalobci nemůže být kladeno k tíži, že vlastník předmětného pozemku neusiloval o zanesení této skutečnosti do katastru nemovitostí.

Dále poukázal na to, že správní orgán prvního stupně uvedl, že rozhodoval „na základě místního šetření a znalosti věci“, přestože ve věci se žádné místní šetření nekonalo a „znalost věci“ je pojmem zcela vágním a činí rozhodnutí správního orgánu prvního stupně nepřezkoumatelným.

Žalobce rovněž nesouhlasil se změnou výroku provedenou žalovaným a uvedl, že nežádal o posouzení, zda předmětná komunikace slouží nebo neslouží jako veřejně přístupná

účelová komunikace, ale zda takovou komunikací je. Rovněž upozornil na územní plán obce Skorkov, který zjevně počítá s tím, že předmětná komunikace je veřejně přístupnou.

Závěrem navrhl, aby soud zrušil napadeného rozhodnutí žalovaného i jemu předcházející rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

Současně se žalobou navrhl vydání předběžného opatření spočívající v uložení povinnosti vlastníkovu pozemní komunikaci umožnit žalobci přístup k jeho nemovitostem přes tuto komunikaci. Tomuto návrhu soud usnesením ze dne 1. 4. 2014, č. j. 46 A 17/2014-41, vyhověl a uložil vlastníku pozemní komunikace, aby zachoval v plném rozsahu a bez omezení volný vstup a vjezd na komunikaci, odstranil veškeré zábrany a nečinil žádná omezení. Osoba zúčastněná č. 1 následně požádala o zrušení vydaného předběžného opatření, tento návrh soud usnesením ze dne 6. 6. 2014, č. j. 46 A 17/2014-91, zamítl.

Žalovaný ve svém vyjádření předně uvedl, že žaloba neobsahuje konkrétní žalobní body a měla by být odmítnuta. K věci samé pak uvedl, že komunikace na pozemku parc. č. x není veřejně přístupnou účelovou komunikací, jelikož nenaplňuje znak nezbytné komunikační potřeby. Nesouhlasil s argumentací žalobce o zániku věcného břemene, jelikož předmětná komunikace nikdy „veřejnou cestou“ nebyla. Dále uvedl, že žalobce má tři možnosti volného a ničím neomezeného přístupu na svůj pozemek a podmínka nezbytné komunikační potřeby tak není splněna. Závěrem žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

Ze správního spisu zjistil soud následující skutečnosti:

Obecní úřad Skorkov rozhodl dne 24. 6. 2013, pod č. j. 160/177/198-1/2013, na žádost žalobce o deklaraci, že komunikace na pozemku parc. č. x, v k. ú. Otradovice je veřejně přístupnou účelovou komunikací, tak, že na pozemku parc. č. x v k. ú. Otradovice není veřejně příslušná (mělo být zřejmě přístupná - pozn. soudu) pozemní komunikace. Rozhodnutí obecní úřad odůvodnil tím, že tato plocha byla vždy lesním pozemkem, na který byl ze zákona vjezd zakázán a byl povolován pouze na povolenky Lesů ČR, příjezd ke střelnici je součástí celého areálu a navrhovatel, který je vlastníkem pozemků parc. č. x, na kterém je dům čp. x a pozemků č. x, má věcné břemeno chůze a jízdy po pozemku p. č. x. K odvolání žalobce rozhodl Krajský úřad Středočeského kraje tak, že výrok rozhodnutí Obecního úřadu Skorkov změnil tak, že údaj o určení právního vztahu pozemní komunikace na pozemku parc. č. x, k. ú. Otradovice, obec Skorkov, podle § 142 odst. 1 správního řádu nahradil takto: „*Pozemek parc. č. x v k. ú. Otradovice, obec Skorkov, neslouží jako veřejně přístupná účelová komunikace podle § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích*“. Dále odvolací orgán změnil a doplnil odůvodnění napadeného rozhodnutí tak, že uvedl, že v § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích je uvedeno, že „*účelová komunikace je pozemní komunikace, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí....*“. Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že existuje-li jiná srovnatelná alternativa pro zajištění plnohodnotného komunikačního spojení nemovitostí, která by současně šetrněji zasahovala do oprávněných zájmů vlastníka parc. č. x v k. ú. Otradovice, je třeba dát jí na základě principu proporcionality přednost. V průběhu řízení bylo zjištěno, že pro pozemky, zapsané na LV x existuje a je zapsáno v katastru nemovitostí věcné břemeno chůze a jízdy po pozemku parc. č. x v k. ú. Stará Boleslav. Toto věcné břemeno bylo zřejmě i podkladem pro obecný stavební úřad pro povolování všech staveb na pozemcích žadatele, neboť bez zajištění komunikačního napojení by nemohly být povoleny. Toto věcné břemeno zajišťuje pro pozemky žalobce

spojení jeho nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi. Dále odvolací orgán v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že to, že příjezd po pozemku parc. č. x v k. ú. Otradovice, je pro odvolatele kratší nebo komfortnější, není důvod pro omezování vlastnických práv jiných osob. Odvolatel má právo, aby využíval věcné břemeno chůze a jízdy po pozemku parc. č. x v k. ú. Stará Boleslav a fotografie tohoto pozemku zarostlého obilím není důkazem zániku věcného břemene. Pozemek p. č. x není veřejnou komunikací a je pouze na jeho vlastníku, zda se s odvolatelem dohodne na způsobu užívání pro jeho potřebu. Pozemek parc. č. x znaky veřejně přístupné účelové komunikace nenaplnuje, není jedinou přístupovou komunikací a měl by naplnit pouze požadavky odvolatele. Z uvedených důvodů dospěl odvolací orgán k závěru, že napadené rozhodnutí ve věci určení právního vztahu pozemní komunikace na pozemku parc. č. x v k. ú. Skorkov, bylo nutno změnit.

Soud přezkoumal napadená rozhodnutí krajského i stavebního úřadu v mezích uplatněných žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)]. Při přezkoumání rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Dospěl přitom k závěru, že žaloba je důvodná.

Žalobce především namítl, že správní orgány chybně posoudily otázku existence věcného břemene k pozemku parc. č. x. Tato námitka je důvodná. Žalobce ve svém odvolání výslovně argumentoval tím, že věcné břemeno zaniklo před cca 50 lety. S touto argumentací se však žalovaný v napadeném rozhodnutí žádným způsobem nevypořádal a jeho rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné pro nedostatečné odůvodnění. Argumentaci k této otázce obsahuje až vyjádření žalovaného k podané žalobě, které však na výše uvedeném závěru nemůže ničeho změnit, neboť z ustálené judikatury správních soudů plyne, že *„Nedostatek odůvodnění rozhodnutí vydaného ve správním řízení nemůže být dodatečně zhojen případným podrobnějším rozbořem právní problematiky učiněným až v kasační stížnosti podané proti rozhodnutí soudu, jímž bylo správní rozhodnutí zrušeno jako nepřezkoumatelné pro nedostatky v odůvodnění“* (rozsudek NSS ze dne 13. 10. 2004, sp. zn. 3 As 51/2003). Ze stejného důvodu pak soud nemůže přihlídnout k tvrzením žalovaného o neexistenci nezbytné komunikační potřeby žalobce. K věci samé pak soud dodává, že existence věcného břemene (byla-li by v řízení prokázána) by opodstatňovala závěr o neexistenci nezbytné komunikační potřeby, nicméně otázka existence věcného břemene nebyla (přes odvolací argumentaci žalobce) v napadeném rozhodnutí vůbec řešena. Správní orgán 1. stupně si měl vyžádat smlouvu o zřízení tohoto věcného břemene, eventuálně celý správní spis, který se této věci týkal.

Výše uvedené závěry soudu jsou již samy o sobě důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí. Soud však pokládá za nezbytné vyjádřit se i k dalším pochybením, kterých se správní orgány v řízení dopustily.

Předně soud souhlasí se žalobcem, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je v rozporu se spisovým materiálem, jelikož uvádí, že bylo rozhodnuto na základě místního šetření. Ve správním spise přitom není založen žádný doklad, že by se nějaké místní šetření ve věci konalo a z vyjádření žalovaného lze mít za to, že se tak skutečně nestalo. Správní orgán prvního stupně tak ve svém rozhodnutí vědomě uvedl nepravdivou informaci a dopustil se tak závažného pochybení.

Zcela zásadní vadou řízení pak bylo vymezení okruhu jeho účastníků. V řízení o tom, zda na určitém pozemku existuje veřejně přístupná účelová komunikace, jsou totiž účastníky nejen navrhovatel a vlastník dotčeného pozemku, ale i další osoby, jejichž práva mohou být tímto řízením zasažena – především majitelé pozemků přiléhajících k účelové komunikaci, o jejímž statusu je jednáno. Správní orgán prvního stupně ani žalovaný však tyto osoby neoslovil a nedal jim možnost uplatnit v řízení svá práva a oprávněné zájmy.

Pokud jde o námitku týkající se toho, že žalovaný pochybil, pokud změnil výrok správního orgánu prvního stupně, soud sice souhlasí se žalobcem, že v řízení bylo rozhodováno o existenci veřejně přístupné účelové komunikace, nikoliv o tom, zda předmětná komunikace slouží jako veřejně přístupná účelová komunikace, ovšem obsah výroku je obsahově stejný. Vadou rozhodnutí žalovaného však je, že žalovaný svůj postup nikterak nezduvodnil, jelikož pouze uvedl, že ve výroku došlo k drobným nepřesnostem, aniž by rozvedl, v čem tyto nepřesnosti spatřuje, což rovněž zakládá nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí pro nedostatečné odůvodnění.

Z výše uvedených důvodů bylo napadené rozhodnutí krajského úřadu bez jednání zrušeno pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Jelikož k zásadním vadám řízení došlo již před správním orgánem prvního stupně, zrušil soud také jeho rozhodnutí (§ 78 odst. 3 s. ř. s.). V dalším řízení bude na žalovaném, aby po případném doplnění podkladů a oslovení všech účastníků řízení, věc opětovně posoudil v souladu se závěry soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalobci, který byl ve věci úspěšný, přiznal soud náhradu nákladů řízení v celkové částce 19.456,- Kč. Tato částka sestává z odměny advokáta ve výši 12.400,- Kč za čtyři úkony právní služby po 3.100,- Kč [převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby, sepsání vyjádření k návrhu na zrušení předběžného opatření a další sdělení ve věci – § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů], ze čtyř paušálních částek jako náhrady hotových výdajů po 300 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky, vše zvýšeno o částku 2.856,- Kč odpovídající 21 % DPH z předchozích částek a z částky 3.000,- Kč představující zaplacený soudní poplatek za podání žaloby.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí,

proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem, to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 11. listopadu 2015

Olga Štránská, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost:
Božena Kouřimová